

РЕШЕНИЕ

№ 11222

гр. София, 09.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 14.06.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Евгения Иванова

**ЧЛЕНОВЕ: Пламен Панайотов
Елеонора Попова**

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **4003** по описа за **2024** година докладвано от съдия Елеонора Попова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.63, ал.1 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН), във вр. с чл.208 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по касационна жалба на началника на Група към ОПП-СДВР, чрез юрк. А. А., срещу Решение от 22.04.2024 г. постановено по НАХД № 13008/2022 г. по описа на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение /НО/, 5-ти състав, с което е отменено Наказателно постановление /НП/ № 23-4332-014992/19.07.2021 г., издадено от началника Група към ОПП-СДВР, с което на Х. Р. Б. са наложени административни наказания „глоба“ в размер на 300 лева и „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 6 месеца за извършено административно нарушение по чл. 140, ал. 1 ЗДвП.

В касационната жалба се твърди неправилност на обжалвания съдебен акт, постановен при съществени процесуални нарушения и в нарушение на материалния закон, при неправилно интерпретиране на приложените доказателствата. Твърди, че СРС неправилно е приел, че разпоредбата на чл. 189, ал. 2 от ЗДвП, касаела административнонаказателното производство пред АНО. Твърди се, че решаващият състав не е изпълнил задължението си произтичащо от служебното начало. Моли се обжалваното решение да бъде отменено, съответно НП да бъде потвърдено изцяло. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание касаторът, редовно призован, не се представлява.

Ответникът – Х. Р. Б., редовно призован, не се представлява.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд – София - град, VI касационен състав като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и в рамките на касационната проверка, извършена съгласно чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, във вр. чл. 63в ЗАНН, срещу съдебен акт, подлежащ на касационен контрол и от надлежна страна, с правен интерес от обжалването, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана относно основателността ѝ.

Разгледана по същество касационната жалба е основателна.

Съобразно чл.218 ал.1 и ал.2 от АПК касационната инстанция дължи произнасяне само по наведените в жалбата касационни оплаквания, като за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон, следи служебно. Съдът намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо.

След обсъждане на събраните доказателства, СРС е възприел следната фактическа обстановка:

На 09.09.2020 г. Х. Р. Б. закупил лек автомобил марка „П. 106“ с рег. [рег.номер на МПС] . В законоустановения двумесечен срок след закупуването, лицето не е пререгистрирало автомобила в Отдел „Пътна полиция“ - СДВР, поради което на 10.11.2020 г. регистрацията на автомобила била прекратена служебно на основание чл. 143, ал. 15 ЗДвП. На 12.05.2021 г., около 22:00 часа в [населено място], по [улица], с посока на движение от [населено място] към [населено място], Х. Р. Б. управлявал горепосочения л.а. марка „П. 106“ с рег. [рег.номер на МПС] , като при проверка от контролните органи, било установено, че управлението от Б. автомобил е със служебно прекратена регистрацията от 10.11.2020 г.

За така констатираните нарушения бил съставен АУАН за извършено нарушение по чл. 140, ал. 1 ЗДвП, въз основа на който е издадено и процесното НП № 23-4332-014992/19.07.2021г.

При така възприетото по фактите, от правна страна съдът извел, че АУАН и НП са издадени от компетентни органи; в предвидената от закона писмена форма и съдържание - чл. 42 и чл. 57 ЗАНН, както и при спазване на предвидения за това процесуален ред. При проверка на материалната законосъобразност на обжалваното наказателно постановление съдът извел, че Б. е осъществил от обективна страна състава на вмененото му административно нарушение по чл. 140, ал. 1 ЗДвП. Приел е, че нарушението е несъставомерно от субективна страна, поради което е отменил НП.

Районният съд е изследвал относимите за спора обстоятелства, излагайки мотиви, в подкрепа на направените изводи.

Крайният му извод, настоящият състав счита за неправилен, по следните съображения:

Разпоредбата на чл. 140, ал. 1 от ЗДвП регламентира две кумулативно изискуеми предпоставки, с които се допускат моторни превозни средства по пътищата, отворени за обществено ползване, а именно - да са регистрирани и да са с табели с регистрационен номер, поставени на определените за това места. С нормата на чл. 145, ал. 2 ЗДвП се установява задължение за приобретателите на регистрирано

МПС за пререгистриране на същото в едномесечен срок от придобиването му. В процесния случай Х. Б., след като е закупил автомобила е имал задължение до 09.09.2020 г. вкл. да го регистрира в службата за регистрация на пътни превозни средства по постоянния си адрес или адрес си на регистрация.

Съгласно разпоредбата на чл. 143, ал. 15 от ЗДвП, служебно с отбелязване в автоматизираната информационна система, се прекратява регистрацията на регистрирано пътно превозно средство на собственик, който в двумесечен срок от придобиването му, не изпълни задължението си да регистрира превозното средство. Нормата на чл. 143, ал. 15 от ЗДвП, кореспондира с нормата на чл. 18б, ал. 1, т. 10, вр. чл. 18, т. 2 от Наредба №И-45/24.03.2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства, предвиждаща служебно прекратяване на регистрацията на автомобил, при неизпълнение на задължението за регистрация, от страна на новия собственик.

Анализът на цитираната разпоредба на чл. 143, ал. 15 от ЗДвП, налага извода, че регистрацията на МПС се прекратява по силата на закона, след изтичане на двумесечния срок за регистрация от страна на новия собственик на автомобила, като резултат от неизпълнението на законовото му задължение - да регистрира закупения от него автомобил. В хипотезата на чл. 143, ал. 15 от ЗДвП, законът приравнява служебното прекратяване на регистрацията на автомобил на липсата на регистрация на същия. На водача на автомобила е вменено задължението да управлява по пътищата само МПС, което е регистрирано по надлежен ред. След като Б. не е изпълнил задължението си съгласно чл. 145, ал. 2 е последвало служебно прекратяване на регистрацията на МПС.

Настоящият касационен състав намира, че узнаването за прекратяването на регистрацията на МПС от собственика на превозното средство не съставлява елемент от фактическия състав по прекратяването на регистрацията. Т. е. уведомяване на новия собственик, законът - в чл. 143, ал. 15 от ЗДвП и в чл. 18б от Наредбата, не е предвидил. Всъщност това следва от същността на задължението за пререгистрация в едномесечен срок от придобиването.

Следва да се отбележи още, че в разпоредбата на чл. 18б, ал. 2 от Наредбата са изрично посочени случаите, при които се уведомява собственика на МПС, като прекратяването по чл. 143, ал. 15 от ЗДвП не е сред изброените. Съобразно действащото законодателство, собственикът на МПС е носител на задължението да регистрира закупения от него автомобил, съобразно нормата на чл. 145, ал. 2 от ЗДвП, поради което е длъжен да познава законовите последици, явяващи се резултат от неизпълнението на това му задължение - в случая, прекратяването на регистрацията на автомобила.

Не се споделят изводите на СРС за несъставомерност на деянието, поради липса на виновно поведение от страна на собственика на МПС. Дори да се приеме, че лицето Б. не е знаел и не е предполагал за съществуването на това задължение, то следва да се отбележи, че според необоримата презумпция от римското право, незнанието на фактите би могло да е оправдание, но не и незнанието на закона. Извън това - съгласно правната теория, вината има две основни форми - умисъл и непредпазливост. Непредпазливостта също има две форми - небрежност и самонадеяност, като при първата форма, деецът не е съзнавал и не е предвиждал настъпването на

противоправния резултат, но е бил длъжен и е могъл да го предвиди. Дори и втората форма на вината, когато деецът е съзнавал, изхождайки от законовата презумпция, но е мислел, че няма да настъпят обществено опасни последици, покрива състава на нарушението тъй като по силата на чл. 7, ал. 1 ЗАНН деянието, обявено за административно нарушение, е виновно, когато е извършено умишлено или непредпазливо. Алинея 2 на същия член предвижда, че непредпазливите деяния не се наказват само в изрично предвидените случаи. В случая такова изключение не е предвидено в ЗДвП, поради което и при наличието на извършено непредпазливо деяние - нарушение на чл. 140, ал. 1 ЗДвП, водачът следва да носи административнонаказателната отговорност по чл. 175, ал. 3, пр. 1 ЗДвП. Всеки правоспособен водач на МПС, преди да предприеме управление на МПС по пътищата, отворени за обществено ползване, е длъжен да се увери, че няма законоустановени пречки да извърши това, в т.ч. дали управляваното от него МПС е регистрирано по надлежен ред, преминало технически преглед, дали за него има сключен договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност на водач" и т.н. В случая ответникът, който е с ясно съзнание, че е собственик на въпросния автомобил (който факт не е спорен), не е изпълнил това си задължение с което виновно е нарушил чл. 140, ал. 1 ЗДвП.

В допълнение, настоящият състав счита извършеното позоваване на тълкувателно постановление № 2 от 05.04.2023г. на ОСС на НК на ВКС и Първа и Втора Колегия на ВАС по т.д. № 3/2022г. за неотнормено, доколкото предмет на това произнасяне е хипотезата на незнание, поради неуведомяване на собственика за изтекла застраховка гражданската отговорност предвид недостъпния регистър, т.е. защитеният характер на данните и информацията в информационният масив на Регистърът по чл. 4, ал. 1, т. 12 и ал. 2 от Наредба № 54/2016 г. И по-конкретно:

„Прекратяването на регистрацията не настъпва по силата на закона при непредставяне на доказателства за сключена застраховка „Гражданска отговорност“, а се извършва след автоматизирано уведомление от Гаранционния фонд по чл. 24 от Наредба № 54 от 30.12.2016 г. за регистрите на Гаранционния фонд за обмена и защитата на информацията и за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл. 461, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането. Собственикът на моторно превозно средство обективно няма как да знае кога точно е била прекратена служебно регистрацията на моторното превозно средство. Знанието за точната дата на deregистрацията е от значение за субективната съставомерност на деянието. Обратното би довело до отговорност въз основа на предположение за знание. Едва след момента на узнаването на факта на прекратяването на регистрацията собственикът е длъжен да съобрази поведението си с deregистрацията на моторното превозно средство и с породените от нея правни последици“.

Като контрапоза – и в настоящият случай е налице служебно прекратяване на регистрацията, но то е следствие от неизпълнение на задължението за регистрация на автомобила след придобиването му. Т.е. тук сроковете и служебните действия са изцяло следствие от поведението на лицето, като неизпълнението на задължението за регистрация на МПС от страна на собственика води до прекратяване на регистрацията на МПС по реда на чл. 143 ал.15 ЗДвП. Обратното би означавало да се приеме, че закона създава презумпция за незнание у лицето, в т.ч. и за задължението му да пререгистрира МПС след като го е придобило, което обезсмисля както двумесечният срок за пререгистрация, така и въобще изискванията за регистрационен режим на

МПС в страната. Така всъщност се обезсмисля и цялостното задължение за пререгистрация, доколкото деянието не би било несъставомерно, респ. държавата следва да следи за всяка покупко-продажба на МПС уведомявайки и приканвайки новите собственици да пререгистрат закупените автомобили, от която дата на уведомление евентуално да се брои и двумесечният срок. Конструкция отиваща отвъд смисъла на приложимият закон и встрани от посоченото тълкувателно постановление. В допълнение – в настоящият казус служебното действие за прекратяване на регистрацията не е следствие от подадени и отразени данни след автоматизирано уведомление от гаранционния фонд/т.е. трети частен субект до чиито масив лица нямат достъп/, а е следствие само и единствено от неизпълнение на задължение на лицето в преките му отношение с публичните власти.

Настоящият касационен състав приема, че административнонаказващият орган правилно и законосъобразно е приложил санкционната норма на чл. 175, ал. 3, пр.1 от ЗДвП, според която се наказва с лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок от 6 до 12 месеца и с глоба от 200 до 500 лв. водач, който управлява моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред или е регистрирано, но е без табели с регистрационен номер. В случая законосъобразно са наложени двете кумулативно предвидени административни наказания по вид и размер, към минималния. Извън това обществените отношения свързани със сигурността на движенията по пътищата предполагат по-висока обществена отговорност, тъй като са източник на висока обществена опасност.

Във връзка с изложеното, настоящият касационен състав счита, че следва да се отмени обжалваното решение и да се постанови друго по същество, с което да се потвърди изцяло процесното НП.

При този изход на спора, на касатора се дължи юрисконсултско възнаграждение за двете инстанции– за всяка в минимален размер от 80 лв. по чл. 27е от НЗПП, вр. чл. 63д ал.4 от ЗАНН, или общо 160лв.

Мотивиран от горното, Административен съд София-град, VI-ти касационен състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение от 22.04.2024 г., постановено по НАХД № 13008/2022 г., по описа на Софийски районен съд, НО, 5-ти състав, като вместо него постановява:

ПОТВЪРЖДАВА Наказателно постановление № 23-4332-014992/19.07.2021 г., издадено от началника на Група към ОПП-СДВР, с което на Х. Р. Б. са наложени административни наказания „глоба“ в размер на 300 лева и „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 6 месеца за извършено административно нарушение по чл. 140, ал. 1 ЗДвП.

ОСЪЖДА Х. Р. Б. да заплати на СДВР сумата от 160 лева, представляваща разноски по делото за юрисконсултско възнаграждение за двете инстанции.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

